

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/16/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119265874
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6119265874.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov Mgr. Kataríny Katkovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanému 2/: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XX, E. B., zast. JUDr. Mgr. Tomáš Štefanka, advokát, so sídlom M. Chrásteka 512/25, 965 01 Žiar nad Hronom, o zaplatenie 46 312,07 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17Csp/50/2019-514 zo dňa 19. marca 2025, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť žalovanému 2/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie po zrušení jeho rozsudku odvolacím súdom napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že návrh žalobcu voči žalovanému 2/, ktorým sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 46 127,07 Eur s úrokom z omeškania 5,49 % ročne od 01. 11. 2017 do 15. 07. 2045 a s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 44 027,95 Eur od 08. 11. 2017 až do zaplatenia zamietal (výrok I.). Žalovanému 2/ priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II). Súd prvej inštancie (ďalej aj „prvoinštančný súd, resp. okresný súd“) uviedol, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 46 312,07 Eur s príslušenstvom z titulu nesplateného úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 19. 06. 2015.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca uplatnil nárok na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 19. 06. 2015, ktorou poskytol žalovanému 1/ úver vo výške 45.000,- Eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver vrátane úrokov pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 275,63 Eur do 15. dňa v mesiaci. Do pridelenia cieľovej sumy predstavovali sumu 275,63 Eur vklady na účet sporenia vo výške 69,75 Eur a úroky z medziúveru vo výške 205, 88 Eur. Žalovaný 2/ prevzal ručením povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí žalovaný 1/. Z dôvodu porušenia zmluvných podmienok žalovaným 1/, ktorý úver prestal riadne a včas splácať, žalobca listom zo dňa 18. 09. 2017 vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok a upozornil žalovaných, že ak tieto splátky nebudú doplatené, bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli uhradené žalobca dňa 07. 11. 2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca uviedol, že dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (07. 11. 2017) predstavovala 46.497,07 Eur, pričom pozostávala z istiny 44. 212,95 Eur, nezaplatených zmluvných úrokov 2.099,12 Eur a nezaplatených poplatkov 185,- Eur. Nezaplatené poplatky 185,- Eur si v žalobe neuplatnil.

3. Žalovaný žiadali žalobu zamietnuť.

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, ktorý posúdil podľa § 1 ods. 2, § 2 písm. d) , § 7 ods. 1, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 9 , § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“) v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

4.1 Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že sporové strany uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a zároveň spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, keďže žalobca ako dodávateľ konal pri plnení a uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaní 1/ a 2/, fyzické osoby, nekonali pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

4.2 V konaní nebolo sporné, že na základe uzavretej zmluvy o stavebnom sporení bola poskytnutá žalovanému 1/ ako dlžníkovi suma 45 000,- Eur na základe dojednaných zmluvných podmienok v zmluve. Žalovaný 1/ sa zaviazal vrátiť medziúver s úrokom 5,49 % ročne v splátkach po 275,63 Eur mesačne splatných 15. deň v mesiaci. Žalovaný 2/ ako ručiteľ prevzal na seba záväzok ručenia voči veriteľovi.

4.3 Súd prvej inštancie okrem iných posudzoval aj splnenie povinnosti žalobcu overiť schopnosť žalovaných splácať spotrebiteľský úver. Skúmal splnenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona ex offio. Súd podporne uviedol, že podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C - 679/18: „Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Žalovaní namietali, že žalobca neskúmal bonitu žalovaného 1/ vo svojom vyjadrení zo dňa 28. 02. 2023, ktoré žalobca prevzal dňa 02. 03. 2023, rovnako bolo žalobcovi doručené rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci. Z obsahu spisu nevyplýva, či žalobca splnil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobca mal vedomosť o tom, že súd sa bude touto skutočnosťou zaoberať, napriek tomu na preukázanie splnenia tejto povinnosti nepredložil súdu žiadne dôkazy. Okresný súd dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní splnenia si povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona 129/2010 Z.z., keďže súdu nepredložil žiadne listiny preukazujúce skúmanie bonity spotrebiteľa, teda splnenia si povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Ak veriteľ pri posudzovaní bonity nekoná s odbornou starostlivosťou, zákon o spotrebiteľských úveroch to sankcionuje nemožnosťou vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, preto žalobca ani nemohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že nedošlo a ani nemohlo prísť k riadnemu vyhláseniu mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka.

4.4 Súd prvej inštancie dospel k záveru, že mimoriadne zosplatenie úveru zo strany žalobcu je neplatné aj z ďalšieho dôvodu. Predčasné zosplatenie spotrebiteľského úveru je právom veriteľa a podmienky zosplatenie v prípade spotrebiteľského vzťahu sú upravené v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, je pre platný úkon zosplatenia zo strany veriteľa nevyhnutné, aby veriteľ v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorázovo a predčasne zosplatil celý dlh. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, ktoré vypracoval žalobca dňa 07. 11. 2017 nevyplýva konkrétna splátka, pre ktorú žalobca ako veriteľ jednorázovo a predčasne zosplatil celý dlh. Taký právny úkon, ktorým žalobca zosplatil celý úver, z ktorého nie je zrejmé, pre ktorú konkrétnu nezaplatenú splátku bol úver zosplatený, je neurčitý právny úkon a s poukazom na ust. § 37 Občianskeho zákonníka pre jeho neurčitosť aj neplatný právny úkon.

4.5 V danom prípade sa žalobca domáha teraz už len voči žalovanému 2/ zaplatenia peňažného nároku s tvrdením o predčasnom zosplatení spotrebiteľského úveru na základe neplnenia zmluvných povinností zo strany žalovaného 1/. Žalobca sa domáha priznania plnenia zo zmluvy, pričom po

skutkovej stránke v žalobe jasne tvrdí, že došlo k zosplatneniu poskytnutého úveru a v uvedenom smere produkoval k svojim tvrdeniam aj dôkazy. K platnému zosplatneniu však nedošlo. Vychádzajúc z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12. 02. 2024 nie je možné žalobcovi priznať plnenie z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v žalobnom návrhu.

4.6 Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

4.7 O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal plne úspešnému žalovanému 2/ v konaní nárok na náhradu trov konania.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca v zákonnej lehote. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že súd žalovanému 2/ uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 46 127,07 Eur s úrokom z omeškania 5,49 % ročne od 01. 11. 2017 do 15. 07. 2045 a s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 44 027,95 Eur od 08. 11. 2017 až do zaplatenia. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

5.1 Odvolateľ uviedol, že podáva odvolanie v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d) a g) CSP. V odvolaní namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie, že mal vedomosť o tom, že súd sa bude zaoberať tým, či skúmal, resp. neskúmal bonitu žalovaného 1/ pri uzatváraní zmluvy, pričom žalobca na preukázanie splnenia tejto povinnosti nepredložil súdu žiadne dôkazy a teda žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní splnenia si povinnosti podľa článku 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže nepredložil žiadne listiny preukazujúce skúmanie bonity spotrebiteľa, t. j. splnenia si povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že zákon o spotrebiteľských úveroch toto sankcionuje, t.j. nemožno vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a preto žalobca nemohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Odvolateľ uviedol, že nepopiera, že mu bolo vyjadrenie žalovaných, ktorým namietali neskúmanie bonity žalovaného 1/ doručené dňa 02. 03. 2023, avšak žalobca nebol žiadnym spôsobom vyzvaný, aby sa k predmetnému tvrdeniu podanému zo strany žalovaného vyjadril. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 02. marca 2023 vyplýva, že uvedené síce bolo sporné, ale okresný súd rozsudkom z 02. 03. 2023 vyhovel žalobe, a teda žalobca mal za to, že uvedené nebolo potrebné. Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoCsp/28/2023 zo dňa 30. 09. 2024, ktorým krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie nevyplýva, že žalobca sa mal k vznesenej námietke schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver vyjadrovať. Žalobca na preukázanie danej skutočnosti nebol nikdy vyzvaný. V tejto súvislosti poukázal žalobca na ust. § 366 písm. c) a d) CSP. Uviedol, že riadne preveril platobnú schopnosť žalovaných a akým spôsobom a žalovaní boli vyhodnotení ako dostatočne bonitní. Ako dôkaz predložil žiadosť o úver, potvrdenie o príjme - 2 krát, výplatné pásky - 2 krát, pracovnú zmluvu, výpis z registra SRBI - 2 krát, dopyt na Sociálnu poisťovňu. Zároveň poukázal na Smernicu Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES z 23. 04. 2008. Odvolateľ poukázal na to, že nie je možné tvrdiť, že by žalobca nepostupoval s odbornou starostlivosťou a už vôbec jeho konanie nenapíňalo znaky hrubého porušenia odbornej starostlivosti, ktorého následkom je nemožnosť vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

5.1.1 Odvolateľ poukázal na to, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď dospel k záveru, že nedošlo k riadnemu zosplatneniu úveru a k splneniu podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ, nakoľko v zosplatnení veriteľ presne nešpecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorázovo a predčasne zosplatnil celý dlh a považoval takýto právny úkon za neurčitý a pre jeho neurčitosť aj neplatný podľa § 37 Občianskeho zákonníka.

5.1.2 Odvolateľ poukázal na znenie § 53 ods. 9 OZ, z ktorého nevyplýva žiadna ďalšia náležitosť a to konkrétne uvedenie, pre ktorú splátku, resp. splátky sa vyhlasuje mimoriadna splatnosť úveru. Zákon to teda nepožaduje, vyžaduje sa len, aby dlžníci boli v omeškaní viac ako tri mesiace (prvá podmienka) a druhou podmienkou je, že veriteľ oznámi dlžníkovi, že voči nemu eviduje dlžnú splátku/splátky a ak sa chce vyhnúť vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, má v stanovenej lehote zaplatiť. Inak veriteľ môže využiť svoje právo dané mu ust. § 565 OZ, pričom toto právo musí reálne využiť v období medzi uplynutím troch mesiacov od omeškanej splátky a nasledujúcim najbližšou splátkou ale nevyžaduje sa uvedenie splátky, pre nezaplatenie ktorej mieni veriteľ pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Žalobca zastáva názor, že ak je úkon veriteľa podľa § 53 ods. 9 OZ dostatočne určitý a zrozumiteľný a spotrebiteľ dokáže z textu takéhoto oznámenia zistiť, ktoré splátky eviduje veriteľ ako nezaplatené a kedy

vzniká a zaniká veriteľovi právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 OZ, nemôže sa úkon oznámenia o možnosti zosplatnenie považovať za neplatný podľa § 37 OZ len z dôvodu absencie textu, napr. „s touto splátkou ste v omeškaní“. Poukázal na novelizáciu OZ. Poukázal aj na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/123/2022, v ktorom najvyšší súd uviedol, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, nie je podmienkou platnosti predčasného splatenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť zákon veriteľovi neukladá, Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5CoCsp/14/2021, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/43/2022 zo dňa 26. 07. 2023, sp. zn. 17CoCsp/25/2024 zo dňa 22. januára 2025.

5.2 Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Žalobca v súlade s § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka nezosplatnil úver platne. Z upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18. 09. 2017 nie je možné zistiť, pre ktorú splátku mieni žalobca postupovať podľa § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za mimoriadne splatný. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru rovnako nevyplýva, pre ktorú splátku dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, keďže neobsahuje jednoznačné, jasné a určité nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie týchto jednotlivých úkonov tak, aby spotrebiteľ, teda žalovaný týmto úkonom porozumel a skutkový dej mal nezameniteľný. K platnému zosplatneniu úveru pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nedošlo. Nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/2/2023). Uviedol, že pokiaľ odvolateľ poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/123/2022, aplikačná prax vyšších súdov sa odkláňa od žalobcom označeného rozhodnutia, navyše v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/123/2022, na ktoré žalobca odkazuje, sa dovolací súd iba okrajovo vyjadruje k otázke náležitosti mimoriadneho/predčasného zosplatnenia úveru. Žalovaný má za to, že nedošlo k riadnemu zosplatneniu úveru.

5.2.1 Žalovaný 2/ tiež považoval za správny záver súdu prvej inštancie vyslovený v bode 24. odôvodnenia rozsudku, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní splnenia si povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže súdu nepredložil žiadne listiny preukazujúce skúmanie bonity spotrebiteľa. Sám žalobca v odvolaní uviedol, že žalovaní namietali, že žalobca neskúmal bonitu žalovaného, pričom ich vyjadrenie mu bolo doručené, rovnako z rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bola vec zrušená potreba skúmania uvedeného vyplýva. Žalobca sa bráni tvrdeniu, že mu nebolo jednoznačne zrejmé, že predmetom ďalšej procesnej obrany zo strany žalobcu má byť práve vyvrátenie tvrdenia žalovaných v pôvodnom konaní o nedostatočnom skúmaní overiť schopnosť žalovaných splácať spotrebiteľský úver. Poukázal na to, že nie sú splnené podmienky podľa § 366 CSP, žalobca flagrantne nerešpektuje koncentračnú zásadu vyplývajúcu z ust. § 153 ods. 1 CSP. Žalobca v odvolacom konaní uvádza skutkové tvrdenia a predkladá dôkazy, ktoré mohol uviesť a predložiť už v konaní pred súdom prvej inštancie, a teda odvolací súd nie je povinný na dané dôkazy pri svojom rozhodovaní prihliadať.

5.2.2 Žalovaný 2/ ďalej uviedol, že v upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nebola uvedená konkrétna výška dlžnej sumy, ale len približná, preto mu objektívne nemohlo byť zrejmé, akú konkrétnu sumu by mal žalobcovi uhradiť, aby žalobca nepristúpil k zosplatneniu dlhu. Žalobca ho v listine o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žiadal vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva k 07. 11. 2017 v sume 46 497,07 Eur, t.j. v sume odlišnej v porovnaní so sumou, ktorú žaluje. Ďalej poukázal na to, že dojednanie o mimoriadnej splatnosti v článku X. predmetnej zmluvy nie platným ujednaním, nakoľko toto ustanovenie nereflektuje spotrebiteľský vzťah medzi žalobcom a žalovaným, teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Má za to, že predmetný nárok je premlčaný, keďže došlo k odstúpeniu od zmluvy. Listom zo dňa 26. 10. 2023 doručeným žalobcovi s poukazom na ust. § 549 Občianskeho zákonníka odoprel plnenie ručiteľom, pretože má za to, že žalobca zavinil, že pohľadávku nemožno uspokojiť dlžníčkou, žaloba je preto nedôvodná.

5.3 Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, § 380 CSP bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP (a contrario). Rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

7. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

10. V konaní bolo nesporne zistené a správne právne posúdené súdom prvej inštancie, že žalobca si uplatnil nárok zo zmluvy o úvere, ktorá je súčasne spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Súd prvej inštancie vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu, že žalobca uplatnil nárok na základe porušenia povinnosti splácať dlh dlžníčkou, t.j. žalovanou 1/, vyplývajúci jej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 19. 06. 2015. Žalovaná 1/ bola dlžníčkou a žalovaný 2/ ručiteľom (konanie proti žalovanej 1/ bolo zastavené v súlade § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z.). Z dôvodu neuhrádzania dlhu v súlade so zmluvou žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

11. Odvolateľ považoval za nesprávny záver okresného súdu, že došlo k neplatnému zosplateniu úveru.

12. V konaní nebolo sporné, že na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení bola poskytnutá žalovanej 1/ ako dlžníkovi suma 45.000,- Eur na základe dojednaných zmluvných podmienok v zmluve. Žalovaná 1/ sa zaviazala vrátiť medziúver s úrokom 5,49 % ročne v splátkach po 275,63 Eur mesačne, splatných 15. deň v mesiaci. Žalovaný 2/ ako ručiteľ prevzal na seba záväzok z ručenia voči veriteľovi.

13. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie správne vec posúdil, keď dospel k záveru, že došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona 129/2010 Z.z. a zároveň spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. OZ, keďže žalobca ako dodávateľ konal pri plnení a uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaní 1/ a 2/, fyzické osoby, nekonali pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

14. Odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie správne posudzoval vec, keď mal za to, že zákonnou podmienkou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti je dodržanie postupu určeného v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, kedy veriteľ môže uplatniť svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď súčasne upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalobca v konaní preukazoval zosplatenie úveru listinnými dôkazmi, a to listom zo dňa 18. 09. 2017, ktorým žalobca upozornil žalovaných, že ak do 30. 09. 2017 neuhradia dlžné splátky vo výške 2 153,90 Eur vyhlási žalobca mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 07. 11. 2017 z dôvodu, že dlžné splátky neboli uhradené a požadoval okamžité vrátenie dlžnej sumy, vrátane príslušenstva, ktorá suma predstavovala 46 497,07 Eur. Ani jedna z listín neobsahovala uvedenie splátky, pre ktorú žalobca zosplátnil dlh, čo žalobca ani nerozporoval.

15. Súd prvej inštancie správne právne posúdil zistený skutkový stav v súlade s rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom poukázal na to, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, je pre platný úkon zosplatenia zo strany veriteľa nevyhnutné, aby veriteľ v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplátnil celý dlh. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 07. 11. 2017 nevyplýva konkrétna splátka, pre ktorú žalobca ako veriteľ jednorazovo a predčasne zosplátnil celý dlh. Takýto právny úkon, ktorým žalobca zosplátnil celý úver, z ktorého nie je zrejmé, pre

ktorú konkrétnu nezaplatenú splátku bol úver zosplatený je neurčitý právny úkon a s poukazom na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka pre jeho neurčitosť aj neplatný právny úkon.

16. Odvolací súd udáva, že uvedené právne posúdenia súdom prvej inštancie vzhľadom na zistený skutkový stav je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022 uverejnené v Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 3/2025. Podľa právnej vety tohto rozhodnutia: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka)“. V prejednávanej veci NS SR riešil dovolaním konkrétnu položenú otázku o neplatnosti právneho úkonu tzv. zosplatenia úveru veriteľom, v prípade nekonkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie v žiadosti o jednorazové splatenie alebo upozornení na zosplatenie. Dovolací súd argumenty dovolateľky na podporu jej tvrdenia o neexistencii žiadneho právneho podkladu pre vyžadovanie uvedenia tiež konkretizácie splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplateniu (v žiadosti o jednorazové splatenie, resp. v upozornení na hodlané využitie práva tejto predchádzajúcom) nepovažoval za udržateľné, nakoľko či žiadosť o jednorazové splatenie alebo upozornenie musí obsahovať aj identifikáciu splátky, pre omeškanie s ktorou má dôjsť k strate zodpovedajúcej výhody, totiž platí, že ak právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (kde inak špeciálna úprava z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ spôsobuje v drvivej väčšine prípadov vrátane všetkých dojednaní o splátkach s mesačnou a kratšou frekvenciou nepoužiteľnosť všeobecnej úpravy z § 565 vety druhej OZ o možnosti použitia práva veriteľom najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch v zákone ustanovených lehôt). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakoľko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ).

17. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že ohľadne otázky potreby špecifikácie splátky v hmotnoprávnom úkone veriteľa podľa § 565 OZ vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru ako aj výzvy pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 OZ ako podmienky platnosti uvedených úkonov a celkove procesu zosplatenia, donedávna existovala zjavná odlišnosť prezentovaných právnych názorov.

18. Aj Krajský súd v Banskej Bystrici senát 13CoCsp napr. vo veci 13CoCsp/10/2023 právne vec posudzoval inak, poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30. januára 2024, v ktorom senát 1Cdo skonštatoval, že „...špecifikácia (konkretizácia) splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu, nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatení konkrétne splátku) zákon veriteľovi neukladá. V danom rozhodnutí dovolací súd považoval za vhodné uviesť, že pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 OZ je potrebné predpokladať, že zosplatenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatenia 3 mesiace po splatnosti“.

19. Vzhľadom na medzi časom už zjednotenú rozhodovaciu prax súdov, keď Najvyšší súd Slovenskej republiky na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu uskutočneného dňa 04. 06. 2025 na podklade rozhodnutia sp. zn. 6Cdo/152/2022 prijal judikát, ktorý bol zverejnený v Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2025 pod č. 34, odvolací súd pod vplyvom právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/152/2022 musel ustúpiť od názoru vyjadreného v rozhodnutiach Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoCsp/10/2023 a iných. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že zmena právneho názoru ohľadne problematiky, ktorú súd už v minulosti riešil a posúdil odlišne, nepredstavuje podľa názoru odvolacieho súdu porušenie princípu

právnej istoty a princípu materiálneho právneho štátu, pokiaľ odklon súd riadne odôvodní. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 449/2024 z 24. 09. 2024 uviedol, že nový (judikatúrou nanovo, prípadne inak formulovaný) právny názor sa aplikuje aj do minulosti (retrospektívne). Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza. Pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu, iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti. Súd, ktorý rozhoduje po zmene judikatúry, nemôže vedome aplikovať nesprávny, judikatúrou už prekonaný názor. Nový právny názor je vzhľadom na to potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Tým sa prípustné retrospektívne pôsobenie zmeny judikatúry líši od neprípustného retroaktívneho pôsobenia právnych noriem.

20. Odvolací súd poukazuje na to, že osobitný proces, výsledkom ktorého je prijatie niektorého judikátu kolégiom najvyššieho súdu priznáva takto publikovanému rozhodnutiu osobitný význam. Rozhodnutia zverejnené v Zbierke stanovísk NS SR predstavujú zovšeobecňujúci názor (relevantnej väčšiny) členov kolégia najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov (pozri sp. zn. 7Cdo/108/2023).

21. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/152/2022 z 13. februára 2025, zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 3/2025 pod č. 34 má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru ohľadne absolútnej neplatnosti hmotnoprávných úkonov žalobcu, keď úkon žalobcu, ktorým jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh je neplatný. Námietky odvolateľa, že dané úkony sú určité nie sú dôvodné. V tejto súvislosti odvolací súd pre úplnosť udáva, že žalobca v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (č. I. 25 spisu) uviedol, že vzhľadom k tomu, že došlo k porušeniu dohodnutých povinností, nakoľko ste v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medzúveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, boli naplnené skutočnosti v zmysle zmluvy o úvere, resp. VOP na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Týmto Vám oznamujeme, že ku dňu 07. 11. 2017 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru na základe zmluvy o úvere, resp. VOP. Na základe tohto Vás žiadame vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva, ktorá k 07. 11. 2017 predstavuje 46 497,07 Eur. Z uvedenej formulácie nie je možné s určitosťou zistiť, pre ktorú neuhradenú splátku sa veriteľ rozhodol zosplatniť úver.

22. Pokiaľ odvolateľ v odvolaní poukazoval na novelizované znenie OZ účinné od 01. 11. 2024, ktorým zákonodarca s konečnou platnosťou vyriešil predmetnú problematiku, z ktorého vyplýva, že po novelizácii nie je „obligatórnou“ náležitosťou výzvy uvedenie konkrétnej splátky, resp. jej špecifikácia, ale postačujúcim údajom na platné zosplatnenie bude uvedenie sumy, s ktorou je dlžník v omeškaní, odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie mohol posudzovať vec len podľa účinných ustanovení zákona v čase urobenia hmotnoprávných úkonov. V súlade s § 879y OZ nie je možné na vec aplikovať novelizované ustanovenie zákona č. 40/1964 Zb..

23. Vzhľadom už len na vyššie uvedené je napadnutý rozsudok v I. výroku o zamietnutí žaloby vecne správny.

24. Pre úplnosť odvolací súd udáva, že pokiaľ odvolateľ poukazoval na to, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to postupom súdu - ako možno vyextrahovať z odvolania - tým, že ho súd nevyzval na doplnenie skutočností ohľadne skúmania bonity žalovaných, že nebol žiadnym spôsobom vyzvaný, aby sa k vyjadreniu žalovaných, v ktorom namietali neskúmania bonity žalovaného 1/ vyjadril, odvolací súd udáva, že ani táto námietka nespôsobuje vecnú nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolateľ ani nespochybuje, že skúmanie bonity pri uzatváraní úverovej zmluvy žalobcom bolo v konaní sporné. Pokiaľ ide o námietku odvolateľa, že žalobca na preukázanie danej skutočnosti nebol nikdy vyzvaný, odvolací súd poukazuje na to, že predmetné konanie je sporovým konaním. V súlade s § 150 ods. 1 CSP strany sporu majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia (právne skutočnosti) týkajúce sa sporu. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Posúdenie otázky, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, teda kto a aké tvrdenia (právne skutočnosti) má uviesť, sa odvíja od hmotného práva. Platí, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Každý má tvrdiť (v zásade) tie právne skutočnosti, ktoré

spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik povinnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo povinnosťou žalobcu vyplývajúcej mu z ustanovenia § 150 ods. 1 CSP tvrdiť skutočnosti, ktoré na základe hmotného práva by boli spôsobilé priviesť mu úspech v spore, teda uviesť skutkové tvrdenia, ktoré zodpovedajú predpokladom na aplikáciu daného ustanovenia zákona, t.j. spĺňajúce hypotézu daného ustanovenia. Žalobca na to aby bol úspešný v konaní a uniesol dôkazné bremeno v spore mal povinnosť tvrdiť, (a preukázať), že v súlade s § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (t.j. že skúmal jeho bonitu). Žalovaní v konaní namietali, že žalobca neskúmal bonitu žalovaného 1/. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní splnenia si povinností podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže súdu nepredložil žiadne tvrdenia ani listiny preukazujúce skúmanie bonity spotrebiteľa. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že by bolo povinnosťou súdu vyzvať žalobcu na predloženie tvrdení, prípadne dôkazov na preukázanie splnenia povinností skúmať bonitu klienta. Predloženie tvrdení a dôkazov o skúmaní bonity klienta v odvolacom konaní, vzhľadom aj na vyššie uvedené súvislosti, nespĺňajú predpoklady hypotézy ustanovenia § 366 CSP, a preto tieto prostriedky procesného útoku žalobcu, neuplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie nie je možné v odvolacom konaní použiť, a preto odvolací súd na ne neprihliadal.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti. Odvolací súd potvrdil aj závislý výrok o náhrade trov konania, keď súd prvej inštancie rozhodol podľa správnych ustanovení zákona a tieto aj vzhľadom na úspech žalovaného 2/ v konaní správne vyložil.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 CSP za použitia § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto mu vzhľadom na jeho úspech v odvolacom konaní patrí náhrada trov odvolacieho konania.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 2 : 1 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).